

PROGRAM GRADNJE OBJEKTOV V NAŠI OBČINI

V naši občini smo s sredstvi, zbranimi s samoprispevkom, sofinancirali gradnjo objektov po naslednjem programu

Leto 1977	Ocena investicijske vrednosti
Zdravstveni dom Moste prizidek za otroški dispanzer	16,800.000
Prizidek osnovne šole Zalog, KS Zalog 4 učilnice in zaklonišče	8,300.000
VVZ Novo Polje-Sneberje, KS Zadobrova-Sneberje za 120 otrok in zaklonišče	14,268.000

Leto 1978	Ocena investicijske vrednosti
Samostojna osnovna šola Nove Jarše, KS Nove Jarše 18 učilnic, telovadnica, kuhinja in zaklonišče	40,544.000
VVZ Hrušica, KS Hrušica, Fužine za 80 otrok in zaklonišče	8,760.000

Leto 1979	Ocena investicijske vrednosti
Samostojna osnovna šola Dolsko, KS Dolsko, 4 učilnice, 2 oddelka za 48 predšolskih otrok in zaklonišče	13,608.000
VVZ Zalog, KS Zalog, za 60 otrok in zaklonišče	5,900.000
Dom upokojencev 200 le- žišč	72,500.000

Leto 1980	Ocena investicijske vrednosti
VVZ Štepanjsko naselje, KS Štepanjsko naselje, za 100 otrok, kuhinja in zaklonišče	10,713.000

Leto 1981	Ocena investicijske vrednosti
Osnovna šola Štepanj- sko naselje, KS Šte- panjsko naselje, I. faza, 18 učilnic in telovadnica, kuhinja, zaklonišče	40,544.000
Prizidek osnovne šole Novo Polje, 4 učilnice in zaklonišče, KS Zadobrova- Sneberje	8,300.000
VVZ Vevče, KS Vevče- Zg. Kašelj za 60 otrok in zaklo- nišče	5,900.000
VVZ Nove Jarše, KS Nove Jarše za 140 otrok, kuhinja in zaklonišče	16,000.000

GLASOVAL BOM »ZA«

V razgovoru s pomočnikom ravnatelja OŠ Adolfa Jakhla Antonom Murgljem, stanujoč v Vidmu pri Dolu, sem na vprašanje, kaj pričakuje od novega samoprispevka, zvedel naslednje:

»Prav gotovo z drugim samoprispevkom vsi problemi ne bodo rešeni, ker se želja vseh ljudi ne da uskladiti z realnimi materialnimi možnostmi. Občani KS Zalog in drugih KS, ki smo s prvim samoprispevkom dobili ali osnovno šolo ali vzgojnovarstveni zavod, smo še posebno moralno obvezani, da gremo 21. novembra na volišča in glasujemo za uvedbo 2. samoprispevka. Tako bomo pomagali ustvarjati boljše delovne možnosti tudi tistim krajevnim skupnostim, ki nimajo teh objektov in delajo v nekulturnih razmerah.

Ni tak problem, če samoprispevek ne uspe v KS Zalog, ker naj bi pridobili štiri učilnice, temveč bi se zgodilo najhujše, da bi drugje zaradi tega izpadli kompleksni objekti, kot so nove šole, vzgojnovarstveni zavodi, zdravstveni domovi in domovi za upokojence. Zato bomo glasovali ZA, zato bom glasoval tudi jaz ZA 2. samoprispevek.«

VILKO SLUGA

TUDI DOM ZA STAREJŠE OBČANE

Upokojenci in drugi občani, bodimo tudi tokrat solidarni in vzajemni, glasujemo ZA II. samoprispevek v Ljubljani — tudi za domove upokojencev, invalidov in drugih starejših občanov v Ljubljani!

Če se omejimo samo na položaj in potrebe v občini Ljubljana Moste-Polje, potem ne moremo iti mimo naslednjih dejstev: v 17 krajevnih skupnostih je leta 1975 stalno prebivalo 50.119 prebivalcev (leta 1976 jih bo ok. 56.000), od tega 4.263 starih nad 65 let (leta 1976 jih bo ok. 4.600).

Največ nad 65 let starih občanov je v KS Moste (693), Kodeljevo (525), Zelena jama (413), Polje (402), Zadvor (340) itd.

Prebivalstvo občine je najbolj koncentrirano v krajevnih skupnostih Moste (16,8 %), Kodeljevo (11,7 %), Nove Jarše (11,2 %) in Polje (11 %), skupaj torej 50,7 % vsega prebivalstva naše občine. Visok delež starejših prebivalcev imamo tudi v višinskih predelih, in sicer na območju KS Besnica, Lipoglav, Dolsko in Klopce, ker se v ta območja priseljuje malo mladih ljudi.

Močno narašča število prebivalstva v KS Štepanjsko naselje, pričakujemo pa porast v KS Nove Jarše in Hrušica — Fužine.

Znano je evropsko načelo, da 5 % ljudi starejših nad 65 let, rabi oskrbo in nego, rekreacijo in razvedrilo v domovih za upokojence. Domska oskrba pa rabijo tudi nekateri mlajši od 65 let zaradi bolezni, invalidnosti in patologije.

Dosedanje potrebe in izkušnje nam narekujejo, da bi bilo smotno zgraditi v Ljubljani na 25.000 prebivalcev dom za upokojence s 120 ležišči in na 50.000 prebivalcev dom upokojencev z 250 ležišči.

zvidno, da je v 19 domovih na območju SR Slovenije in SR Hrvatske 160 naših občanov v celotni oskrbi v splošnih in posebnih socialnih zavodih (do-

movih za upokojence in domovih počitka), za katere občinska skupnost socialnega skrbstva delno ali v celoti krije stroške oskrbe.

V splošnih socialnih zavodih (domovih) je iz naše občine:

1. v domu na Bokalcu v Ljubljani
2. v domu na Poljanah v Ljubljani
3. v domu na Taboru v Ljubljani
4. v domu v Kamniku
5. v domu v Mengšu
6. v domu v Novem Celju
7. v domu v Kranju
8. v domu na Vrhniki
9. v domu v Domžalah
10. v domu v Poljčanah
11. v domu v Podbrdu
12. v domu v Polju (SR Hrvatska)
13. v domu v Šmarjah pri Jelšah
14. v domu v Slovenskih Konjicah
15. v domu v Predvoru pri Kranju

oskrbovancev

- 40
- 21
- 12
- 11
- 10
- 5
- 4
- 3
- 3
- 2
- 2
- 1
- 1
- 1

V posebnih socialnih zavodih (domovih) pa je:

1. v Tisju — Šmartno pri Litiji
2. v Impolci pri Sevnici
3. v Ponikvah na Dolenjskem (za mlajše invalide)
4. v Hrastovcu — Trate v Slovenskih goricah

oskrbovancev

- 14
- 6
- 2
- 20

Iz evidence občinske skupnosti socialnega skrbstva (Centra za socialno delo Ljubljana Moste-Polje) je ra-

Skupaj je torej v splošnih in posebnih socialnih zavodih (domovih za upokojence in domovih počitka) 160 oskrbovancev, ki nimajo dovolj sredstev, da bi lahko samo krili stroške oskrbe. Računamo pa, da je poleg zgoraj navedenih v domovih za upokojence še ok.

100 upokojencev — samoplačnikov, ki so že v domski oskrbi ali pa imajo v domovih za upokojence vložene prošnje in težko čakajo ugodnih rešitev za sprejem v domsko oskrbo. Mnogi naši upokojenci (osebni, invalidski, družinski in kmečki) ter drugi ostareli in bolni občani (uživalci družbenih denarnih pomoči) torej nujno potrebujejo domove, v katerih se bodo počutili kot doma, saj bodo v njih dobili:

— nastanitev,
— prehrano,
— zdravstveno oskrbo in nego,
— rekreacijo in družabno življenje ter

— možnosti za zadovoljevanje osebnih interesov.

Osnovno izhodišče za gradnjo domovanj bo starejši človek danes in jutri! Domove bomo gradili za upokojence in za druge, invalide, bolne in starejše občane, ki so si pravzaprav z minulim delom zaslužili domove in so zanje že vlagali in še vlagajo — torej jim le vračamo! Subjekt v domovih je in bo star človek, ki pride v dom zato, ker v svojem stanovanju ali pri sorodnikih ne more ali noče več živeti. Ob odhodu v dom sleherni sprosti neko stanovanjsko kvadrato in ker domove v pretežni meri gradimo iz stanovanjskih sredstev za upokojence, je dom pravzaprav poseben stanovanjski objekt z organizirano celotno oskrbo in nepo-

Domovi za upokojence morajo biti — če hočemo, da bo investicija dobro in gospodarno naložena — tudi centri, ki bodo zadovoljevali tudi nekatere potrebe starejše populacije širšega okolja.

Sem spadajo predvsem:
— dnevno bivanje v domu upokojencev,
— nega v domu upokojencev ali na domu občana,
— strežniška dejavnost na domu občana,
— prehrana v domski restavraciji — jedilnici,
— odnašanje ali odvažanje na domove starejših občanov,
— klubska dejavnost (rekreacija in razvedrilo),
— in še kaj glede na potrebe in dogovore starejših občanov v širšem okolju.

ZAKAJ GODRNJAMO

Prednost smo dali pripravi na izvedbo referenduma za uvedbo drugega samoprispevka. Po delovnih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, družbenopolitičnih skupnostih in nasploh v vseh oblikah organiziranega združevanja so se odvijale razprave volivcev, ki so se ob očenah rezultatov iz prvega samoprispevka izrazili za programe drugega samoprispevka.

O samoprispevku steče pogovor ob srečanju z znanecem, ob turški kavi, ob vrčku piva. V krogu družine je to postal pogovor, v katerem vsi sodelujejo. Prijetno je govoriti — »zgradili smo« in »zgradili bomo«. Prijetno tudi zato, ker smo si pri tem vsi enaki, nihče si ne more prilaščati več zaslug; pri tem nič ne pomaga socialni ali drugačni položaj v družbi. Še tisti, ki so leta 1971 glasovali proti samoprispevku, se danes prav tako bijejo po prsih. Poglejmo, koliko smo v občini ali v Ljubljani

PA NE BOM GLASOVAL »ZA«?

kot celoti zgradili v teh petih letih? In tudi kako smo zgradili! Preštejmo, koliko bi za tistih nekaj desetakov, ki bi nam sicer ostali v denarnici vsak mesec, pridobili v osebnem standardu. Primerjave resnično ne moremo delati — naravnost osmešimo se. Pa drugi samoprispevek? »V našem kraju nismo dobili tega in onega, zato ne bomo glasovali za.« Zgodi se, da nas razjezi zakasneli davek ali opomin za nepravilno poravnano obveznost — pa že bruhne, da ne bomo glasovali »za«. Ali pa: »Če ne bo občina tega uredila...« in podobno slišimo sem ter tja, kajti nekaterim se zdi ta čas ugoden, da iztržijo več. Toda od koga in za koga in končno — komu groziti? Kdo je v tej ljubljanski akciji lahko zmagovalec? Kdo dobi in kdo zgubi? Očitno so preračunljivci zamudili svoj čas, pa se tega ne zavedajo. Kajti samoprispevek je nova samoupravna kvaliteta, v kateri vsi dajemo in vsi dobivamo. Sami se odlo-

čimo za kaj, koliko in kako dolgo bomo dajali. Interes in odločitev posameznikov se v samoupravnem procesu dogovarjanja na zborih spremeni v družbeni interes. Denar, ki ga občan daje od svojega osebnega dohodka, ne gre po poti »davkov« in ne gre občini, republiki ali državi. Natančno vsak ve, kaj se zgodi z njim. Sam si vsak dan lahko ogleda rastoče objekte. V dnevnem časopisju in tudi v OZD ali KS je sproti informiran o zbranih in porabljenih sredstvih ali pa celo samo sodeluje v gradbenem odboru. Da o tem tudi prebere ali se pozanima, ga konec koncev mesečno opomni odtrgljaj pri osebnem dohodku, za katerega se je z referendumom odločil.

Zato lahko glasuje na referendumu proti samoprispevku samo tisti, ki je preračunljivo molčal in se izogibal vseh predhodnih samoupravnih oblik v svoji delovni organizaciji in v svoji krajevni skupnosti in si hoče obdržati tistih nekaj

desetakov. Proti bo glasoval tudi tisti, ki ni za samoupravno demokracijo, ni za to, da bi vladalo delovno ljudstvo, temveč stari red — z davki, s prisilo, z državno birokracijo; in morda bo proti glasoval še tisti, ki se vsega tega še prav ne zaveda, ki v njegov svet še ni prišel človek. Toda vsi — v tem primeru res vsi — bodo končno glasovali le proti sebi. Kajti kdo s samoprispevkom več dobi, katera generacija, kateri socialni sloj, katere krajevne skupnosti ali občina — to je neizmerljivo, jasno pa je, da vsi dobimo, eni posredno, drugi neposredno.

Konec koncev lahko od samoprispevka odmislimo vso ekonomiko in politiko ter ga jemljemo kot globoko človeško dejanje. Kot izraz visoke človekove samoupravne kulture. Torej kot kulturno dejanje, v katerem nas družni skupni cilj, dajanje in sprejemanje. Da je človeštvo prišlo do te stopnje razvoja, je moralo preživeti tisočletja. SG

DROBNE POMEMBNOSTI

Za dokončanje programa prvega samoprispevka so dolžne zagotoviti denar, poleg občanov s samoprispevkom, se družbenopolitične skupnosti — ljubljanske občine in skupnost otroškega varstva, skratka ustanovitelji sklada. Zanj torej nikakor ne bodo namenjena sredstva novega samoprispevka.

Na podražitev objektov je predvsem vplivala nova zakonska obveznost, da je treba ob vseh

osnovnih šolah in vrtcih sezidati tudi zaklonišča. Ta zakon je bil sprejet po letu dni samoprispevka, zato enkrat, pa tudi dvakrat večji stroški niso bili programirani v investicijskih stroških objektov. Leta 1973 pa je prišlo še do velike podražitve gradbenega materiala.

V programu drugega samoprispevka prvič sodelujejo tudi samoupravne interesne skupnosti (SIS) za otroško varstvo, vzgojo in

izobraževanje, socialno skrbstvo. Program bodo financirale tudi ljubljanske skupnosti za pokojninsko in invalidsko varstvo ter zdravstvene skupnosti občin in regije. Podpisnice tega dogovora bodo zagotavljale tretjino sredstev, potrebnih za uresničenje programa.

Ko ugotavljamo, da so stroški gradnje v Ljubljani občutno višji kot zunaj nje, naj se spomnimo, da so tu poleg zaklonišč in dragih komunalnih zahtev še povečani stroški zaradi protipotresne trdnosti. V veliki meri so prav zato zgrajeni tudi nizki objekti.

Ker smo vsi starejši in danes morda še aktivni občani potencialni kandidati, da bomo že jutri ali pojutrišnjem morda rabili domsko varstvo in oskrbo ni razloga, da ne bi 21. novembra 1976 šli vsi, ki imamo volilno pravico, na volišča in dali svoj glas ZA objekte družbenega standarda s področja šolstva, otroškega varstva, zdravstva in socialnega skrbstva, tj. tudi za gradnjo domov za upokojence in druge starejše občane petih ljubljanskih občin.

FRANC LOZINŠEK